

G CONSELLERIA
O AGRICULTURA,
I PESCA I ALIMENTACIÓ
B DIRECCIÓ GENERAL
/ AGRICULTURA,
RAMADERIA
I DESENVOLUPAMENT
RURAL

Instrucció 2/2021 de 5 d'octubre de 2021 del director general d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural sobre els criteris per emetre informes per a la instal·lació de parcs fotovoltaics en sòl rústic

Antecedents

El títol III de la Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears, regula en el capítol III les energies renovables en les explotacions agràries; concretament, a l'article 36.1 s'estableix que les administracions públiques de les Illes Balears, especialment les competents en matèria d'energia i d'agricultura, han de fomentar la integració de les energies renovables en l'estructura productiva de les explotacions agràries, i establir les condicions jurídiques i socioeconòmiques necessàries per fomentar i comercialitzar les energies renovables, amb les mesures correctores, protectores o compensatòries que minimitzin els impactes ambientals.

Així mateix, a l'apartat 2 qualifica d'*energia renovable*, entre d'altres, l'energia solar, tant la fotovoltaica com la termosolar, l'eòlica, la biomassa, tant agrària, de poda, com forestal, i també els sistemes d'emmagatzematge i gestió de l'energia renovable.

En aquest sentit, el títol V de la Llei agrària que regula els usos agraris, a l'article 118.1 —inclòs en el capítol III «Edificacions, construccions i instal·lacions»— considera les instal·lacions d'energies renovables sobre sòl rústic com un ús atípic, per la qual cosa estableix que les administracions públiques prioritzaran l'ús de terrenys de baixa productivitat agrícola, marginals o degradats, sense valor natural, paisatgístic o edàfic, en la implantació de noves infraestructures i equipaments públics o privats. En cas que no sigui possible la instal·lació en aquests terrenys, es preveurà una integració efectiva amb l'activitat agrària.

Amb relació als procediments de declaració d'interès general o d'utilitat pública dels projectes d'instal·lacions de producció d'energia elèctrica a partir de fonts d'energies renovables que ocupin més de quatre hectàrees en total, incloent-hi les instal·lacions auxiliars, l'apartat 2 de l'article 118 esmentat preveu que

l'administració agrària competent ha d'informar, de manera preceptiva i vinculant, sobre les característiques previstes en l'apartat anterior.

Finalment i respecte dels procediments de planificació de les energies renovables que elabori l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, l'apartat 3 de l'article 118 disposa la participació de l'administració pública competent en matèria agrària de cada illa, mitjançant un informe preceptiu, amb l'objectiu de fomentar-ne la integració en les explotacions agràries preferents.

La Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural va encarregar al Departament d'Edafologia de la UIB l'execució, a través de la Fundació Universitat Empresa, d'un estudi, l'any 2020, per establir els criteris tècnics per delimitar les zones d'alt valor agrari de Mallorca i de les Illes Balears. L'estudi va ser lliurat el desembre de 2020, i s'hi estableix una classificació dels sòls d'acord amb paràmetres agronòmics i de valor edàfic en sis nivells, que són els que s'utilitzen per determinar els criteris que estan fixats en l'annex I i que serveixen de base a aquesta Instrucció.

Per tot això, de conformitat amb el que estableix l'article 21 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i d'acord amb el diferent tractament normatiu de les instal·lacions d'energies renovables sobre sòl rústic —superfície ocupada major o menor de quatre hectàrees—, amb aquesta Instrucció es pretén dotar el personal del Servei d'Agricultura i del Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari d'un marc de pautes i criteris per a l'emissió dels informes amb relació als projectes d'instal·lacions de parcs fotovoltaics en sòl rústic.

Instrucció

Respecte a les instal·lacions d'energies fotovoltaïques en sòl rústic que siguin inferiors a una ocupació de quatre hectàrees

En cas que qualsevol òrgan de l'Administració que tingui alguna competència en la matèria sol·liciti un informe a la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural referit a una instal·lació inferior a les quatre hectàrees, el servei responsable contestarà indicant que no en té competència.

Instal·lacions d'energies renovables en sòl rústic superior a una ocupació de quatre hectàrees

1. Tots els informes aniran precedits d'una visita de camp —amb citació prèvia al promotor— pel Servei d'Agricultura de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural.

2. El projecte d'instal·lació d'energies renovables haurà d'incloure per a la valoració:
  - a) Una memòria elaborada per un tècnic competent en la matèria, amb formació d'enginyeria agrònoma o enginyeria tècnica agrícola, que estableixi la classificació del sòl d'acord amb les categories agronòmiques que estableix l'annex I i d'acord amb el procediment de caracterització dels sòls pel seu valor agronòmic que acompanya i, en cas que sigui necessari, el disseny de les mesures complementàries o compensatòries per garantir-ne la integració amb l'activitat agrària.
  - b) Les anàlisis de laboratori que siguin necessàries per definir els paràmetres que, d'acord amb l'annex I, calgui determinar per aquesta via.
  - c) La resta dels paràmetres definits en l'annex I que hagin de ser determinats en el terreny hauran d'estar inclosos en el projecte i seran comprovats pel Servei d'Agricultura.

3. L'informe del Servei tindrà caràcter favorable quan els projectes d'instal·lació d'energies renovables se situïn:
  - a) En recintes o parcel·les urbanes d'ús agrari.
  - b) En recintes o parcel·les qualificats com a nivell 6 de la classificació agronòmica dels sòls de l'annex I, en la valoració dels quals pot quedar exclòs el compliment del paràmetre de nivell de pendent.

4. L'informe que el Servei d'Agricultura ha d'emetre tindrà caràcter desfavorable quan els projectes d'instal·lació d'energies renovables es trobin en les circumstàncies següents:
  - a) Que la parcel·la on s'hagi de situar la instal·lació d'energia renovable hagi estat inclosa en la declaració de la PAC de l'explotació agrària a la qual pertanyi en els darrers cinc anys i percebi per aquesta drets de pagament bàsic de la PAC, encara que és possible computar-los a altres parcel·les de la mateixa explotació o transferir-los a un altre titular.
  - b) Que se situïn en recintes o parcel·les qualificats de regadiu segons el SIGPAC.
  - c) Que se situïn en recintes o parcel·les qualificats de secà segons el SIGPAC, però que siguin de regadiu d'acord amb la inspecció de camp.
  - d) Que se situïn En recintes o parcel·les qualificats com a nivell 1, nivell 2, nivell 3 de la classificació agronòmica dels sòls de l'annex I.
  - e) Que se situïn En recintes o parcel·les inscrites en el RIA o REGIPA dins una explotació agrària qualificada amb la categoria de preferent o prioritària i que hagin estat conreades en els darrers cinc anys de manera continuada.

5. No obstant tot l'anterior, el Servei d'Agricultura podrà emetre un informe favorable als projectes que vagin acompanyats de la presentació de mesures de complementarietat amb l'activitat agrària o ramadera o de compensació de l'activitat agrària o ramadera quan la instal·lació d'energies renovables se situï:
- a) En recintes o parcel·les qualificats com a nivell 4 i 5 de la classificació agronòmica dels sòls de l'annex I.
  - b) En recintes o parcel·les inscrites en el RIA o REGIPA dins una explotació de categoria general, preferent o prioritària, el sòl de la qual entri en qualsevol de les categories agronòmiques de l'annex I i sempre que presentin un projecte de complementarietat amb l'ús agrari o ramader que tingui un caràcter innovador clar, segons el parer de la persona tècnica que elabora l'informe.

Mesures de complementarietat o compensació

1. La presentació de mesures de complementarietat o de compensació aniran descrites com a annex tècnic en el projecte d'instal·lació i hauran d'haver estat elaborades per un tècnic competent en la matèria amb formació d'enginyeria agrònoma o enginyeria tècnica agrícola o, si escau, en matèria veterinària. En cas que no estiguin suficientment justificades, se'n requerirà una esmena o modificació, de conformitat amb les prescripcions de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.
2. Les mesures complementàries o compensatòries seran de dos tipus:
  - a) Projectes en els quals la tecnologia emprada o el disseny de la instal·lació permet l'exercici de l'activitat agrària o ramadera compatible amb la generació d'energia, amb una disminució productiva que no superi el 40 % del potencial productiu de la parcel·la per al mateix tipus d'aprofitament dissenyat. El projecte inclourà un annex tècnic específic signat per una persona amb qualificació professional d'enginyeria agrònoma, enginyeria tècnica agrícola o veterinària, que desenvoluparà els detalls tècnics i productius de la proposta.
  - b) Projectes en els quals l'ocupació del sòl rústic per a la instal·lació d'energia renovable es compensi amb la posada en producció d'una superfície d'igual grandària. En aquest cas, el projecte anirà acompanyat de la memòria tècnica productiva, que inclogui la valoració econòmica de la posada en producció i que estigui signada per una persona amb qualificació professional d'enginyeria agrònoma, enginyeria tècnica agrícola o veterinària. En aquests casos, la

compensació es podrà fer amb la integració de parcel·les en la mateixa explotació o bé amb la posada en producció de parcel·les d'una explotació aliena amb la qual s'ha aconseguit un compromís agrari.

En els dos casos el projecte anirà acompanyat pel document que acrediti la propietat o el contracte d'arrendament o cessió de la parcel·la o parcel·les destinades a tal fi pel mateix temps de la concessió energètica.

3. En els dos casos anteriors, excepte en els casos de compensació amb parcel·les de la mateixa explotació, les mesures complementàries o compensatòries s'hauran de plasmar a través d'un conveni de col·laboració o compromís agrari signat amb una explotació agrària o ramadera professional o prioritària, qualsevol que sigui la seva forma jurídica, que assumeix el treball de maneig, gestió i aprofitament de l'activitat agrària o ramadera complementària o compensatòria.
4. Els informes del Servei d'Agricultura inclouran les mesures complementàries i compensatòries aprovades en l'informe favorable a l'efecte d'un seguiment i control posterior.

Efectes

Aquesta instrucció és aplicable des de la data de la signatura.

Palma, 5 d'octubre de 2021

El director general d'Agricultura,
Ramaderia i Desenvolupament Rural

Fernando Fernández Such

ANNEX I
CLASSIFICACIÓ DELS SÒLS EN FUNCIÓ DEL SEU VALOR AGRONÒMIC

	Terres valor agrari alt				Terres de valor agrari mitjà	Terres de valor agrari baix
	Nivell 1 Valor agrari molt alt	Nivell 2 Valor agrari alt	Nivell 3 Valor agrari alt (cultius llenyosos)	Nivell 4 Valor agrari alt	Nivell 5 Bon aprofitament agrari	Nivell 6 Aprofitament agrari limitat
Profunditat (cm)	>100	>50	>50	>25	>25	<25
Sistema de cultiu	Secà o regadiu	Secà o regadiu	Secà o regadiu	Regadiu	Secà o regadiu	Secà
Precipitació (mm/any)	>600	>400	>400	-	>400	Qualsevol
Pendent (%; m/100 m)	<2	<10	<10	<5	<10	<15
Textura	Equilibrada	Equilibrada	Equilibrada	Equilibrada	Qualsevol	Qualsevol
Rocositat superficial (% superfície)	0	<0,1	<0,1	<0,1	<2	<10
Fragments gruixats (% volum)	<15	<40	<60	<40	<60	<80
Embassament	No n'hi ha	Fins a temporal	No n'hi ha	No n'hi ha	Fins a temporal	Fins a temporal
Salinitat (dS/m eps)	No n'hi ha	Fins a lleugera	Fins a lleugera	Fins a lleugera	Fins a mitjana	Fins a mitjana
Carbonat càlcic (%; g/100 g solc)	<25	<50	<25	<25	Qualsevol	Qualsevol

Hi ha un equilibri dinàmic entre la formació i dissolució de la roca calcària com a part del cicle del carboni.

MÈTODE DE COMPROVACIÓ DELS PARÀMETRES PER A LA QUALIFICACIÓ DELS SÒLS

Variable	Tipus de determinació
Profunditat efectiva	Mesura en el terreny
Rocositat	Mesura en el terreny
Fragments gruixats	Mesura en el terreny
Pendent	Mesura en el terreny o digital
Sistema de cultiu	Observació en el terreny i/o consulta
Embassament	Observació en el terreny i/o consulta
Disponibilitat hídrica (precipitació)	Consulta documental o digital
Textura	Determinació de laboratori
Salinitat	Determinació de laboratori
Propietats químiques (carbonat de calci)	Determinació de laboratori

